

місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини зобов'язаний подати до суду заяву про визнання спадщини відумерлою.

Така невизначеність тягне порушення і прав кредиторів як померлого спадкодавця, так і спадкоємця. Адже неможливо звернути стягнення на майно, правовий статус та власник якого не визначені. У цій ситуації кредитори змушені звертатися до суду з позовом про спонукання оформити спадщину.

Література

1. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 832 с.

2. Цивільне право України. Академічний курс. Особлива частина. Т. 2 / за заг. ред О. В. Дзери – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 564 с.

УДК 349.23/24 (043.2)

Стригун А.Ю., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

СКОРОЧЕНИЙ ТА НЕПОВНИЙ РОБОЧИЙ ЧАС, ЇХ ВІДМІННІСТЬ

Скорочена тривалість робочого часу – це тривалість робочого часу зменшена законодавством у порівнянні із загальновстановленим 40-годинним робочим тижнем з метою охорони праці та створення сприятливих умов для поєднання роботи з навчанням окремих категорій працівників.

Неповна тривалість робочого часу – встановлюється відповідно до ст. 56 КЗпП угодою між працівником і власником або уповноваженим ним органом як при вступі на роботу, так і згодом.

Аналізуючи сучасний фінансовий стан підприємств, потрібно зазначити, що встановлення неповного робочого часу можливе не тільки з ініціативи працівника, а й з ініціативи власника підприємства, установи, організації [1].

Скорочена тривалість робочого часу регулюється ст. 51 КЗпП та встановлюється:

1) для працівників віком від 16 до 18 років - 36 годин на тиждень, для осіб віком від 15 до 16 років (учнів віком від 14 до 15 років, які працюють в період канікул) – 24 години на тиждень. Тривалість робочого часу учнів, які працюють протягом навчального року у вільний від навчання час не може перевищувати половини максимальної тривалості робочого часу, передбаченої в абзаці першому цього пункту для осіб відповідного віку;

2) для працівників, зайнятих на роботах з шкідливими умовами праці,

– не більш як 36 годин на тиждень. Перелік виробництв, цехів, професій і посад з шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджується в порядку, встановленому законодавством. Перелік виробництв, цехів, професій і посад зі шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого часу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 року № 163 [2].

Відповідно до ст. 53 КЗпП напередодні святкових, неробочих і вихідних днів тривалість роботи всіх працівників та підприємств скорочується на 1 годину. Вказана підстава не застосовується щодо працівників, які мають право на скорочений робочий час з інших підстав.

Тривалість робочого дня скорочується також на 1 годину при роботі в нічний час (з 22 години вечора до 6 години ранку). Скорочення тривалості робочого часу не застосовується, якщо істотною умовою трудового договору є робота працівника в нічний час.

Скорочена тривалість робочого часу означає, що час, протягом якого працівник має виконувати трудові обов'язки, скорочується, але працівник має право на оплату праці у розмірі повної тарифної ставки, повного окладу.

За скорочений робочий час працівнику, при почасовій заробітній платі, виплачується повна, встановлена у відповідному порядку, тарифна ставка (посадовий оклад).

При неповному робочому дні працівник трудиться менше годин, ніж встановлено розпорядком чи графіком на даному підприємстві для даної категорії працівників, наприклад замість восьми годин чотири.

При неповному робочому тижні зменшується кількість робочих днів проти п'ятиденного або шестиденного тижня.

Неповний робочий час може складатися одночасно в зменшенні робочого дня і робочого тижня.

Неповний робочий час відрізняється від скороченого. Скорочений робочий час є повною мірою тривалості праці, встановленої законом для певних умов роботи або категорій працівників.

Неповний робочий час – лише частина цієї міри. Тому при неповному робочому часі праця оплачується пропорційно відпрацьованому часу або ж в залежності від виробітку.

Неповний робочий час може встановлюватися за згодою між працівником і роботодавцем. Працівник може домовитися про неповний робочий час як при надходженні, так і в період роботи. Про неповний робочий час як про умову трудового договору вказується в трудовому договорі.

Якщо за загальним правилом неповний робочий час встановлюється за згодою між працівником і роботодавцем, то в окремих випадках роботодавець зобов'язаний.

Роботодавець зобов'язаний установлювати неповний робочий день чи неповний робочий тиждень на прохання вагітної жінки, одного з батьків (опікуна, попечителя), що має дитину у віці до 14 років (дитину-інваліда у віці до 18 років), а також особу, що здійснює догляд за хворим членом родини відповідно до медичного висновку (ст. 56 КЗпП) [3].

Працівники, що працюють на умовах неповного робочого часу, мають трудові права нарівні з особами, що трудяться повний робочий час (нормальний чи скорочений). Так, особам, зайнятим неповний робочий час, надаються повна щорічна і навчальна відпустки; час роботи зараховується у виробничий стаж як повний робочий час; премії за виконану роботу нараховуються на загальних підставах; вихідні і святкові дні даються відповідно до трудового законодавства.

Література

1. Праця і закон. – 2003. – № 3. – С. 13-15.

2. Про затвердження Переліку виробництв, цехів, професій і посад із шкідливими умовами праці, робота в яких дає право на скорочену тривалість робочого тижня: Постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/163-2001%D0%BF>

3. Кодекс законів про працю України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 вересня 2016 р.: (ОФЦ. ТЕКСТ). – К.: Паливода А.В., 2016. – 128 с.

УДК 347.453.6(043.2)

Такаджі Л.Г., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зеленова М.О., асистент

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРАВА НА ЧЕСТЬ, ГІДНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ДІЛОВОЇ РЕПУТАЦІЇ

У сучасному цивілізованому демократичному суспільстві права людини мають першорядне значення. Таке твердження має конституційне закріплення у статті 3 Конституції України, відповідно до якого людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. А в свою чергу утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Особисті немайнові права тривалий час не мали чітко визначеного цивільно-правового регулювання, незважаючи на згадки про них ще у